

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

un fir peti 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Anul 1932

(=) Să întâmpinăm noul an întăriți în sentimente de iubire pentru lege și neam, pentru țară și tron, și pentru pilduitorul lor trecut, bogat în duhul jertfelnic de mari ctitori și glorioși înaintași, simboluri de înaintare și consolidare națională și bisericească.

Ascultând glasul lor de chemare, să intrăm cucernici în anul ce nu poate decât să ne ursească bucurii și dureri, izbânzi și pierderi, plăceri și suferințe, izvoare trimise de sus, ca să ne îndrepteze pașii gândurilor noastre numai în căile binelui și ale adevărului, în care am crezut și credem neșovăitori.

Anul nou ne invită la și mai întetită muncă, la sinceră pocăință, la încredere în virtuțile ce am moștenit; ne îndeamnă mai ales la încrederea în Dumnezeu părinților noștri și în dragostea Lui pentru toți cari îi cer înalta ocrotire.

În cursul anilor expirați, ziarul nostru a dus luptă demnă și cinstită, apărând ca organ de control interesele bisericești împotriva celorce nesocotesc sau atacă biserica și clerul ei. Am dat îndrumări și orientări, după putință, tuturor acelor cari le-au

căutat în conformitate cu demnitatea și prestigiul lor și al nostru.

În fapte chibzuite și în cuvinte *cumpănite*, cum se cade tagmei zise intelectuale, am lucrat și vom continua lucrarea la această gazetă ce împlinește în curând opt decenii de apariție.

Violențele din limba cronicarilor zilei de astăzi, — când toți fruntașii vieții publice din partidele politice sânt, fără excepție, prezentați cititorilor ca oameni stricați sau tâmpiți, — nu ne ispitesc de loc, pe lângă toate iscusințele mari de stil ale frazelor menite să-i înfierzeze.

Vom stăruî cu seriozitate și cu râvnă pentru ameliorarea situației clerului nostru, înconjurând toate agitațiile fără rost și pornirile de prisos.

Sânt multe neajunsuri și mizerii, mari și mărunte. Le vom face față nu exagerându-le, ci căutând prin conlucrări armonice să le reducem și stărpim.

Fie ca anul 1932 să ne scutească pe toți, mai mult ca anii precedenți, de povara grijilor zilei de mâine și, mai pe sus de toate, să ne aducă salvatoarea însăntoșire a bunelor moravuri sufletești!

Cu această dorință ne adresăm către iubii noștri cititori și le zicem: La anul și la mulți ani!

An nou!

Am încheiat încă un ciclu de 365 de zile. În sufletul nostru, în viața lumii, și-a filtrat substanța de emoții, de idei și de fapte un alt ciclu multimilenar de clipe.

Analiza noastră fugitivă nu găsește într'un an trecut decât un număr de zile. Dar sub imperiul obișnuinții și al unui instinct metafizic, atribuim toți unui an și o altă unitate decât aceea a unei sume, fie ea de zile sau de anotimpuri, de evenimente economice sau de capitole bugetare. Un an este pentru toți o ființă, născând succesiv din străfundurile realității, sortit să reveleze lumii noi aspecte ale acelei realități, să deschidă noi drumuri pentru ființele ce-i succed, asemănătoare lui. Un an nu este numai suma momentelor trăite de omenire în răstimpul unei rotațiuni a pământului în jurul soarelui, în compoziția lui nu intră numai elemente sufletești și fizice, ci el vine cu o anume conformație, plin de anumite intenții de dincolo de lumea văzută și simțită; intenții cari au un rol precumpănitor la extragerea și formularea în evenimente, a materialului fizic și sufletesc din lume. E ceva într'un an care de-

pășește empiricul: un an este plămădit din metafizic și fizic, din eternitate și vremelnicie.

De aici fiorul cu care așteptăm anul nou. Oare cu ce intenții se apropie de noi noul sol al vespuciei? Ce plenipotență a primit dela Stăpânul Anilor? Ce mișcări va răscoli în sânul lumii empirice, cum le va coordona și în ce direcție va trasa liniile anilor viitori? Anul trecut, continuând pe cel anterior, a răscolit și mai mult antitezele în viața economică și spirituală, intensificând dureros criza materială și morală. Va continua anul care vine pe aceeași linie? Toți dorim să nu fie acesta cazul.

Dar, dacă totuși acesta va fi, noi, încrezători în înțelepciunea planurilor divine, vom căuta ca și din aceste împrejurări să scoatem maximum de folos duhovnicesc pentru obștea creștinească.

Diorates

Nr. 10.224/931 Ep.

Circulară

către toate Oficiile protopresbiterale și parohiale din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu

Se aduce la cunoștința On. Oficii protopresbiterale și parohiale, că în urma celor stabilite

FOIȘOARA

PREDICĂ

— Rostită în biserica catedrală a doua zi de Crăciun, în anul Domnului 1931 —

In numele Tatălui, al Fiului și al Sfântului Duh!

Veniți să ne bucurăm de Domnul, carele om făcându-se pentru iubirea de oameni, ne-a îmbrăcat iarăș cu chipul nestricăciunii! [Dintr'o cântare dela Nașterea Domnului].

Iubiților creștini!

Sfintele sărbători ale Nașterii Domnului, în acest an, ne-au sosit în mijlocul unei apăsări, unei depresii economice, cum de mult nu s'a mai pomenit între granițele țării noastre binecuvântate de Dumnezeu cu atâtea bunătăți. Ori în care parte ți-ai întoarce privirea, nu vezi decât fețe întunecate de îngrijorare. Ori încotro

ai pleca, ești întâmpinat numai cu vorbe de tânguire, din cari parcă transpiră o imensă suferință. Se tânguiește săteanul plugar, că nu-și poate valoriza cu preț agoniseala pământului atât de darnic în acest an; orașanul comerciant și industriaș se tânguiește, că n'are cui vinde marfa, n'are cui oferi produsele atelierului său; se tânguiește funcționarul, că nu și-a primit leafa de luni de zile; se tânguiesc datornicii, că-i ruinează cametele; se tânguiesc chiar bogații, că nu-și pot ridica banii adunați în bănci; se tânguiește muncitorul, că n'are cui să muncească; se tânguiește însuși statul, că nu poate încasa impozitele. Dar cine nu se tânguiește? S'ar părea, că toată supărarea câtă e pe lume, toate năcazurile, toată mizeria s'au adunat să facă cor în țara noastră, că să-i turbure Românului patriarhală tihnă de Crăciun și să-i strice bucuria sărbătorilor Nașterii Domnului.

Dar mai mult! Pe firul amintirilor se înșiră icoane de altădată, din vremuri mai grase, despre Crăciunuri cu bucurii zgomotoase, cu daruri bogate, cari prin contrast fac, ca apăsarea de astăzi să adune în suflete și mai multă amărăciune.

Incontestabil, vremurile sunt grele, la noi și în toată lumea. E fapt, că sărăcia ne paște mai mult decât altădată. Nimeni nu va nega, că asupra societății noastre, ca și asupra lumii întregi, s'au îngâmădit enorme greutate economice, în vârtejul cărora economiștii tehnicieni și politicieni băiebaie aiuriți să aplece o ieșire salvatoare și leacul nu-l nimeresc, pentru că îl caută numai pe pământ cu știință omenească și cu mijloace pământești. Vedem cu ochii proprii, cum din involburarea nevoilor de tot felul se varsă suferința în cascade asupra oamenilor, nu numai în țara noastră, ci în toată lumea.

Dar mie mi se pare, că această realitate aspră cu întregul ei alaiu de eșecuri, de căderi, de dezastre economice, ni se înfățișează atât de uluitoare în duritatea ei, pentru că ochiul nostru s'a deprins să o privească prin lentila măritoare a unei concepții de viață extrem de materialiste. Mîntea noastră, zăgăzuită de „răutatea zilei“, s'a retras parcă tocmai la polul opus al concepției creștine despre viață, uitând învățătura Bunului nostru Mântuitor, care o îndreaptă spre cerul deschis nouă tuturor prin preamărită Sa întrupare și naștere.

El, în dumnezeiasca Sa cuvântare de pe Muntele Fericirilor, ne spune: „Nu vă îngrijiți de viața voastră ce veți mânca, nici pentru trupul vostru cu ce vă veți îmbrăca. Uitați-vă la paserile cerului, că nu samănă, nici nu secără, nici nu adună în hambare, și Tatăl vostru cel cerească le hrănește. Luați seama la crinii

de către On. Minister al instrucțiunii și cultelor de comun acord cu administrația P. T. T., aprovizionarea timbrelor necesare corespondenței oficiale se va face până la 15 Ianuar 1932 ca și în trecut de către fiecare oficiu parohial, conform instrucțiunilor cuprinse în circulara noastră Nr. 3084/930 Ep.

În curând vor urma noi instrucțiuni cu privire la modul cum se va face aprovizionarea timbrelor oficiale cu începere din 15 Ianuar 1932.

Sibiu, 28 Decembrie 1931.

Consiliul arhiepiscopal

Comentări netemeinice în gazeta de la Blaj. Ziarul blăjan *Unirea*, oficiosul greco-catolic — scrie *Neamul Românesc* — a comentat alcătuirea bugetului cultelor, afirmând că la repartizarea fondului cultelor biserica unită ar fi fost nedreptățită. Oficiosul guvernului continuă astfel:

«Prevederile bugetare ale cultelor înglobează un total de 528.917.888 lei, numărul credincioșilor fiind cifrat la 16.319.445 de suflete. Deci revine de cap de credincios suma de lei 31'88.

Greco-catolicii au la o populație de 1.341.631 un fond de 42.771.196, adică, în afară de biserica ortodoxă, au un maximum de prevederi bugetare. Împărțind suma cu numărul credincioșilor revine tot 31'88 lei de fiecare suflet.

Ortodocșii, cărora ziarul *Unirea* le aduce imputarea că sânt privilegiați, au un fond de 402.949.557 lei la un număr de 12.638.081 de credincioși, adică de fiecare suflet revine tot 31'88 lei.

Această normă a fost respectată și la repartizarea restului de fond după cum arată următoarea tabelă:

Romano-catolici	1.087.037	34.654.739
Reformați	655.685	20.903.237
Evang.-Luterani	370.681	11.817.510
Unitari	71.294	2.272.852
Musulmani	155.036	4.942.547
Mozaici	—	8.606.250

Se constată deci, din cele de mai sus, reaua credință cu care o parte din minoritari încearcă să defăimeze activitatea actualului guvern...

Cuvinte arhieresti

— La Nașterea Domnului —

II

...Popas de odihnă și de reculegere, iubii mei, e sfânta sărbătoare de astăzi, a Nașterii Domnului nostru Isus Hristos, sărbătoare care ne dă prilej să ne ridicăm cu sufletul deasupra mizeriilor, neajunsurilor zilnice și uitând de ele pentru un moment, se privim cu ochii sufletului nostru la ieslea din Vitelem, la pruncul Isus, la Dumnezeuul Cel veșnic, care pentru noi, pentru mântuirea neamului omenesc din noianul păcatelor, a luat trup omenesc născându-se din preacurata Fecioară Maria, și cu umilință să-L preamărim cu cuvintele cântării ce a resonat în sfintele noastre biserici la rugăciunea de dimineață, la sfânta Utrenie: «Mărimu-Te, Dătătoriu de viață Hristoase, Carele pentru noi acum cu Trupul Te-ai născut din nenunțita și preacurata Fecioară Maria».

Am numit, această mare și sfântă sărbătoare, popas de odihnă, de reculegere, căci, iubii mei, viața noastră de acum o asemenez cu călătoria prin marele deșert, pustietate, Sahara, din Africa, și situația noastră, cu situația caravelor, a călătorilor. Prin această primejdioasă pustietate. Greutățile, neajunsurile, neliniștea, grija de ziua de mâine, cari încunjură viața noastră de astăzi, le asemenez cu primejdiile, cari amenință viața călătorilor, cari sunt siliți să umble prin acea pustietate, prin acea mare de nisip, lipsită de apă, dară plină de dogoritoare ferbințeală, care istovește puterile călătorilor și ale animalelor. În acest deșert, în lungul călărilor, să află ici-colo, la mari îndepărtări, câte o oază, totatătea insule, ostrov, în marea de nisip a deșertului; oaze cu apă răcoroasă, cu arbori, vegetație, verdeată și case de adăpost, la care ajungând călătorii obosiți, plini de bucurie că au ajuns în pace, se odihnesc, se recrează și întăresc atât ei, cât și cămilele lor. Se odihnesc, se recrează, și apoi cu puteri înalte pornesc din nou la drum, și tot așa, până ce ajung la ținta călătoriei lor.

Așa să întâmplă, iubii mei, și cu noi, în calea vieții noastre. Trecem prin greutăți de ordin material, de natură materială, în ce privește economia țării, de cari se resimte și economia, starea materială a fiecăruia din noi. Greutăți materiale, ca urmări firești ale răboiului trecut, sub povara cărora sufer toate țările. Pe

lângă aceste greutăți materiale și firești după război, ne amenință și bandiții pustiei, fiarele sălbatice, care sunt: satana și slujile lui, a căror roadă e suflul necredinței, a ateismului, a negării și combaterii lui Dumnezeu, ce se furișează în inimile multora și le ia în stăpânire, ca apoi, lipsiți de apa vieții, ce izvorește din credința în Dumnezeu și din învățăturile Mântuitorului, să-și peară sufletele. Pe lângă suflul necredinței e și focul dogoritor al luxului nebun, al nesațului și al imoralității.

Dar, iată-ne acum, iubii mei, ajunși la un loc de odihnă, la o oază, la sărbătoarea Nașterii Domnului nostru Isus Hristos. Ajunși la acest loc de odihnă să preamărim pe Domnul nostru Isus Hristos, Dătătorul de viață, Carele pentru noi s'a născut, și să ne întărim puterile noastre sufletești, și prin ele și cele trupesti.

Și oare, cum ne vom întări puterile sufletești? Așa, dacă vom cugeta asupra nemărginitei bunătăți a lui Dumnezeu, care s'a arătat prin Nașterea Domnului nostru Isus Hristos, trimis de Tatăl ceresc în lume pentru, prin învățăturile lui, luminând mintea oamenilor întunecată prin păcatul strămoșesc, să-i aducă la cunoștința adevăratului Dumnezeu, arătându-le și calea, care duce la adevărata viață, la mântuire, la adevărata fericire și pământească, și cerească.

Meditând asupra acestei bunătăți și iubiri nemărginite a lui Dumnezeu Tatăl și a Fiului Său iubit, Domnului nostru Isus Hristos, Carele s'a umilit pe Sine luând trup omenesc născându-Se, să-L primim cu brațele deschise pe Cel născut, Domnul nostru Isus Hristos, crezând într'insul și în Celce L-a trimis, adică în Tatăl ceresc; să-i urmăm învățăturile trăind după poruncile Lui, după povețele sfintei noastre Biserici, din care curge izvorul netulburat și nesecat al învățăturilor Lui; din care izvor să ne răcorim sufletele stămpărându-ne setea sufletelor și răcorindu-le, precum își stămpără și răcoresc setea călătorii deșertului, ajungând la oazele ce le dă odihnă...

Înarmați cu puteri improspătate, sufletești și trupesti, din prilejul sfintei sărbători de acum a Nașterii Domnului nostru Isus Hristos, vom porni mai departe pe calea colțuroasă a vieții noastre spre un nou popas de odihnă, până ce, din mila Lui Dumnezeu și cu ajutorul Lui, vom ajunge la ținta finală, pentru care suntem zidiți, la viața cerească fericită în Dumnezeu și cu Dumnezeu...

(Din pastorală P. S. Sale Episcopului IOSIF al Caransebeșului).

III

...Sfânta scriptură ne istorisește că creștinii cei dintâi, pătrunși de învățătura Mântuitorului, duceau întregă viață de frați. Își vindeau moșiile și averile și le împărțeau tuturor, după cum avea nevoie fiecare. (F. Ap. 2, 45). Cei bogați ospătau pe cei săraci, și iubirea creștină înfrătea pre oameni. Legea creștină s'a răspândit repede în lume fiindcă ea era legea iubirii și a milei față de aproapele. Spitalele, orfelinele, azilurile pentru bătrâni și săraci și altele altele instituții de binefacere, toate au răsărit din iubirea față de aproapele, propovăduită de Mântuitorul nostru Isus Hristos. El a spus că întrucât miluim pre un sărac sau facem vre-un bine unui om ce suferă, Lui îi facem, și pentru toate acestea vom primi dela El răsplătă în ziua judecării de apoi. (Mat. 25, 40).

Toată lumea se plânge că vremurile de azi sunt mai grele ca oricând, fiindcă oamenii de pretutindenea se vată. Am ajuns să credem că e așa de grea viața încât nu mai putem săvârși nici măcar o faptă bună. O, câtă înșelăciune!

Azi nu suntem nici în război, când moartea secera viețile de om ca spicele de grâu, nici nu ne pândesc ca odinioară boli molipsitoare ca holera și ciuma. Dumnezeu cel atotbun ni-a trimis ani buni, roditori, și foamă nu ne amenință. Tot El ne-a cruțat de cutremur pământesc, de potopul apelor și atâtea alte primejdii care strică viața oamenilor pe pământ. Atunci pentru ce ne tânguim că vremurile de azi sunt mai rele ca oricând? Oare nu învinuim pe nedrept pe Dumnezeu că ne asuprește prea mult? Da, iubii fii sufletești, vremurile de azi vor fi grele, dar vremurile se schimbă, și Dumnezeu le cărmuiește totdeauna spre binele celor ce se încred în El. Dacă azi ni se pare că e mai rău ca altădată, e numai fiindcă judecata noastră e stricată, iar modul nostru de gândire nu e cel creștinesc. Noi nu vom să înțelegem că fericirea fără Dumnezeu e cu neputință. Înzadar ar produce pământul oricâte bogății, căci pânăcând răutatea omenească va dăinui în lume în măsură tot așa de mare ca astăzi, nu va pieri sărăcia și jalea dintre oameni. Numai pe măsura în care ne vom întoarce toți la Dumnezeu, și vom începe să trăim după legea lui Hristos, ducând o viață curată, plină de iubire față de Dumnezeu și aproapele nostru, va pieri neliniștea din suflete și se va sălăslui iarăși pacea și mulțumirea în viața noastră. Boala de acum a lumii nu e pricinuită de lipsa de bani — cum

câmpului cum cresc: nu se ostesc, nici nu torc. Și totuși vă spun vouă, că nici Solomon în toată mărirea lui nu se înveșmânta ca unul dintre ei. Deci nu duceți grijă spunând: ce vom mânca, ori ce vom bea, ori cu ce ne vom îmbrăca, că după toate acestea se străduiesc păgânii. Știe doar Tatăl vostru cel ceresc că aveți nevoie de ele. Căutați mai întâi împărăția și dreptatea Lui și acestea toate se vor adăuga vouă! (Matei 6, 25—33).

Iată rețeta salvatoare, singura care poate mântui lumea din criza economică și din criza morală ce fatal o însoțește: *Căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui și toate se vor adăuga vouă!*

Să ne punem serios, eroic și sincer în conștiință întrebarea: Cum răspunde creștinul zilelor noastre la această dumnezească chemare? Căutăm noi să înfrânăm legăturile trupului cu pământul, spre a ne avânta în sfe-

rele idealului creștin, renunțând la poftele și ispitele proprii noastre ființe? Ori ne năzuim mai adesea după ce se străduiesc păgânii: ce vom mânca, ce vom bea, cu ce ne vom îmbrăca, cum ne vom distra, cum vom petrece vremea mai plăcut?

Mi se pare, că marea mulțime a creștinilor de astăzi trăiesc într-o continuă supraprețuire a trupului, pe care-l idolatrizează ca pe un zeu nesațios și caprițios, căutând să-i satisfacă toate poftele, iar sufletul nemuritor, veșnic ca și Creatorul său, abandonat, este lăsat să tânjească după un mediu mai prielnic, după care oftează și nu-l găsește în societatea de astăzi.

Poftele trupesti ne stăpânesc peste măsură — acesta e adevărul. Dar ele sunt adevărați monștri nesațurați. Ai satisfăcut pe una? zece își ridică capul flămânde. Ai satisfăcut și pe aceste? din ele puiază o sută

tot atât de lacome, și așa la nesfârșit, până ce biata noastră ființă, sfâșiata, cade neputincioasă în robia lor, unde se zbate în desperarea morții; pentru că ce muncă, ce energie omenească cinstită mai poate împăca atâtea lacomie, atâtea nesaț?

Și în chipul acesta urmează groaznică demoralizare, și cu ea decădinta, când tu creștine înlocuiești grija sufletului ce se dorește la Dumnezeu cu un cult exagerat al trupului și al poftelor sale, iar dreptatea lui Dumnezeu cu egoismul tău nesațios. Și atunci cum să nu te simțești nenorocit și să nu te tânguiești pe toate tonurile de greutatea timpului de astăzi?

Dar să mă credeți, că nu vremurile sânt atât de grele, pe cât de slăbită este rezistența noastră sufletească, opoziția noastră morală în fața cerințelor extrem de exagerate ale zilei, ale clipei, a căror satisfacere în limbajul comun se cheamă

„fericirea vieții”. Mântuitorul ne-a prevenit doar, că în lume turburare avem, dar tot atunci ne-a și încurajat, îndemnându-ne să îndrăznim, ca să biruim lumea, ca și El (Ioan 16, 33), nu să ne lăsăm înfrânți de ea.

Moșii și strămoșii noștri, în trecut lor aproape de două ori milenar, au văzut altfel de crize, au trecut peste altfel de încercări și nu s'au încovoiat, nici n'au desperat, pentru că razimul lor sufletelesc nu era așezat pe trecătoare circumstanțe economice, ci pe credința neștrămutată în Dumnezeu, care singură rezistă tuturor schimbărilor vremii, tuturor încercărilor, tuturor calamităților, tuturor nenorocirilor, tuturor suferințelor. Privirea lor era ațintită spre cer, spre bogăția dumnezeirii, nu spre bogățiile pământului, de aceea aveau eroismul ce-l întâlnim numai la sf. mucenici, ca să considere bunurile sufletești mai presus decât toate comorile pământului.

Criza

Fantoma noului fenomen, apărut pe arena vieții, înfioară de spaimă omenirea. Mâna ei lovește și sfărâmă idolii ce până ieri se răsfățau în templu luxuriant, zidit de o lume împătimită de viață. O viață de îmbuibare și huzur...

Realizările tehnice ale acestui secol, unde s'a irosit multă energie, încep a deveni lucruri de vechitură ce nu mai satisfac vrechile spirituale. Aceasta, pentru că lumea, în goană după cuceriri materiale, a izolat viața însăși de unitatea ei metafizică, a rupt contactul cu divinitatea.

Astfel s'a înstăpănit sugestia, că omul este creatorul vieții sale. Viața sa este o categorie individuală, care se angrenează inconștient mecanismului social.

În senzul acestei concepții s'au expulzat de pe planul existenței valorile transcendente, născătoare de inspirație și creație. Lumea, trăind sub sugestia acestei concepții, înfructându-se cu nesaț din roadele cuceririlor științifice, a astupat *isvoarele credinței* ce științifice orce adevăr științific, și-i dă circulație morală în viața practică. Iubirea nemărginită, putere dătătoare de viață, balsam ce vindecă ranele inimilor prin care se înfrățesc popoarele, a fost înlocuită cu «amorul propriu» de neam și rasă.

Sinceritatea gândului, inspirat de măreția divinului, s'a ofilit.

Principiul libertății și demnității omenești a fost răstălmăcit de interesele personale, de castă și partide politice.

Realitatea fericirii veșnice, după care însetează sufletul, a fost coborâtă din înălțimile azone în relativismul sec și umbros, ca o simplă satisfacție materializată. Concepția existenței Lui Dumnezeu, ca principiu creator și guvernator al lumii, a fost contestată fațis sau înlocuită cu simple concepte, goale, ale speculațiilor etice și filozofice.

Crâșnicul și crâșniceasa

— Povestire din vechea prigoană pentru lege —

Cu repezeala fulgerului și cu lărmul tunetului alergat a 'n pripă a sunetului aripă, pe toate ulicioarele și prin toate căscioarele Hălmajului, din țara Zărandului:

...Că 'n umbră de amurg curg panduri crăiești pe cai de care te îngrozești. Panduri mulți la număr, tot cu puști la umăr, tot cu sulți ascuțiți în mâni afurisite și cu săbii late la solduri îmbuibate...

...Că străjuiesc ca strajă voinică stănta biserică cea din pietri vechi zidită de străbunii cei cu credința nebiruită...

...Că pe crâșnicul cel vârstnic cu pletele de in și traul de bun creștin, pe moșul Ștefan Pârva îl căznesc cu caznă grea, înaintea ușii, îi lovesc cu patul puștii, îl ciuruesc cu vârfurile sulțelor, de i curge sângele izvor pe tivitura hainelor... Și-i cer în graiul vijeliei să dea cheile bisericii, că preoții s'au fugiți cu toții și diecii nu s'au pe-aci...

Nu mai vorbim de atacurile năpustite asupra bisericii, care este singura realitate eternă, cu menirea de a veghea și păstra integritatea spirituală a vieții. Și nici de abandonarea tradiției născută din experiențele eroice ale morților noștri...

Există o lume care alungă pe Hristos din preocupările ei. Lumina lui, în care sânt condensate principiile originale ale vieții, nu mai sălășluiește nici în inimă, nici în gând... ignorând faptul că orice reformă a vieții sociale, în senzul înstăpânirii în ea, a binelui, dreptății, frumosului, iubirii și păcii, nu se poate face decât prin, și cu El alături de mintea și inima noastră. Căci aceste valori spirituale absolute nu se pot transplanta în lumea pământească, decât prin cel născut din eternitate și intrupat în vremelnice, spre a le desăvârși, prin Hristos.

...Dar azi, neamurile se rostogolesc pe povârnișul cuceririlor de ieri, și se înfioară în fața momentului văzându-și că siguranța existenței este în impas, — în criză. A sosit vremea, când lumea s'a trezit din păcat, tocmai de viforența crizei spirituale, ce s'a deslănțuit pe «Marea vieții»...

Voiți să potoliți furtuna?... Citiți, meditați și interiorizați, Capitolul 4, vers 35—41 din Sfânta evanghelie după Marcu...

Pr. C. Zoltan.

Inoirea abonamentelor

Invitam onorații abonați ai ziarului **Telegraful Român**, ale căror abonamente expiră, să binevoiască a le înnoi de cu vreme, stăruind în cercuri cât mai largi pentru lățirea organului nostru.

Abonamentul se face prin *mandat poștal*, trimis la adresa: **Administrația Telegrafului Român în Sibiu**.

Numele abonatului, locuința sa și ultima poștă, să fie scrise corect și legibil.

Administrația Telegrafului Român.

Sărbătoarea Nașterii Domnului în Sibiu

Sărbătorile sfinte ale Nașterii Domnului au fost prăsnuite și în anul acesta cu deosebită solemnitate, în Catedrala Mitropoliei noastre. Întâia zi de Crăciun, Sfânta Liturghie a fost oficiată de I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae*, asistat de clerul mitropolitan.

În decursul Sf. Liturghii, a hirotonit întru diacon pe absolventul Academiei teologice, I. Șoșu.

La finea Sf. Liturghii, I. P. S. Sa, a rostit o magistrală cuvântare, cuprinzând ideile fundamentale din pastorală de Crăciun, publicată în numărul precedent al ziarului nostru.

În ziua a II-a a praznicului Nașterii Domnului, Sfta Liturghie, a fost oficiată de P. S. Sa arhierul nostru *Vasile*, asistat de preoțimea mitropoliei. La finea Sftei Liturghii, P. S. Sa a ținut o frumoasă cuvântare, pe care, o publicăm în numărul de astăzi al ziarului nostru.

Răspunsurile liturgice în ambele zile le-a dat corul mixt al Catedralei, condus de prof. Timotei Popovici.

Ajutorarea săracilor de sărbători în Sibiu

În fiecare an autoritatea bisericească mai înaltă și conducătorii firești ai parohiilor au contribuit de Sărbători pentru cei năpăstuiți și săraci.

În vremile în cari trăim numărul acestora s'a sporit — dar nu s'a sporit în aceeași măsură și mila cu adevărat creștinească a acelor cari ar putea și au de unde veni în ajutorul celor lipsiți. Și astăzi este multă risipă și cad din abundență sfărâmaturi de pe masa bogaților — dar nu mai au contact cu realitatea...

Caritatea, într-o societate cu adevărat creștină, trebuie să fie permanentă, nu incidentală. Iubirea lui Hristos a fost permanentă dela iese și până la Golgota și este veșnică și astăzi și va fi. A noastră e ocazională, dacă este...

Nu e vorba cătuși de puțin de-a vă goli punga, sau de-a arunca banii voștri cu mâna plină; niciodată n'am văzut în lume, ca banii să ne facă a fi iubiți de cineva. Zadarnic veți deschide lăzile voastre; dacă nu veți deschide și inima voastră, inima celorlalți va rămâne pururea închisă...

Cu considerare la situația actuală s'au luat măsuri din vreme, ca năpăstuiților, săracilor din oraș, unde este mai mare mizeria, să li se deie

un semn din nemărginita iubire creștinească cu care datorii suntem să sărim în ajutorul deaproapelui — dacă voim să dovedim prin fapte și nu prin vorbe goale dragostea creștină. Mai ales astăzi, numai prin vorbe nu poate influența legea dragostei creștine — din contra...

Din inițiativa I. P. S. Sa Mitropolitului nostru *Nicolae*, — P. V. Consiliu arhiepiscopesc a dăruit săracilor din orașul Sibiu, suma de Lei 5000 — și din pădurea mitropoliei 10 stânjini de lemne pentru cei lipsiți.

În parohiile ortodoxe din ccleste și sume disponibile a parohiilor s'a dat încă suma de 9000 lei — astfel în bani s'a distribuit de sărbători suma totală de 14.000 lei, la 170 persoane avizate la ajutorul deaproapelui.

La această inițiativă «Reuniunea femeilor» din parohia Sibiu-Cetate, prin concursul binevoitor al comitetului acestei reuniuni în frunte cu venerabila prezidență dna C. Barsean, a distribuit la 20 persoane 10 stânjini lemne — pentru care făptă creștină, le exprimăm adâncă recunoștință.

În parohia Sibiu-Iosefin — s'au dat haine pentru 2 băieți orfani, în Sibiu Inferior s'a distribuit făină în preț de Lei 2000.

În ziua mare a praznicului, zece femei văduve au luat masa în rezidența înalt Prea Sfinției Sale, — iar alte 30 femei sărmene, la «Academia Teologică Andreiană».

Nu s'a făcut prea mult cu cele înșirate mai sus. În vremea de astăzi este puțin, — dar ne amintim cuvintele Sftului Ioan Gură de Aur: «Frumusețea milosteniei nu se măsoară după cantitate, ci după dărnicia sufletului».

«Un pachet de tutun ori o țigară». «Crăciun trist! Trist Crăciun!» strigă un venerabil *canonic mitropolitan* dela Blaj, în editorialul de sărbători al oficiosului local: «Atâta «mizerie și suferință», câtă este astăzi, pare că numai «în vremea războiului» mai era. Și la orașe, și la sate. Adevărat, la sate, scrie în foaia dela Blaj, «mai este puțin grâu și puțin cucuruz, pentru pâine și mămăligă; sânt vite în grajduri, porci și oi în ocol... nu este însă un ban pentru sare... pentru un pachet de tutun ori o țigară»... și pentru altele. Va să zică, e trist cumplit Crăciunul pentru multe și variate lipsuri, între care ocupă loc, cum se vede *principal*, și... pachetul de tutun ori o țigară. Parintele canonic poate avea dreptate, gândind la cutare fumător pătimăș. Dacă însă, concepția asupra vieții creștinului în zile de mare sărbătoare, sună alt cum, «tutunul și țigara» devin de prisos mai ales în condeiul unei fețe bisericești.

de scrum și alerga 'n sudoare sin-gurică, fără frică, pe căi și pe cărare, pe văi și pe răzoare. Și buzele bă-trânei meștere de fugă șoptiau în fio-rul credinței îngerească rugă:

...Stăpâne preabune, puterile's la Tine, cheile la mine. Lăcatele sunt încuiate, odoarele așezate și limbile păgâne mânate de păcate n'or putea străbate la sfântul potir, drăguțul de mir, la masa de dar din sfântul altar... Stăpâne din înălțime nu lăsa sfântă casa Ta să fie mâncată, să fie pră-dată pe lifta cea rea...

Prin desigurul nopții înorate crâș-niceasa alerga pe moarte și ajunse departe pe când s'arătau în zări zo-rile de fiacări.

Întâlni în cale un cioban înalt cât un trunchi de brad, care-și strân-gea turma risipită pe pășunea ne-mărginită.

...Păcurar cu oi, cu tălângile de cioi, tu ești mai fericit decât noi că-ți poți plânge jalea ce te stânge, jalea ce te frânge, în vaier de fluier, s'o știe și norii, călătorii și valorile văilor și drumarii căilor... Dar nouă ne fură biserica bătrână lifta bleste-

meta și păgână, și n'avem drept să plângem, durerea să ne-o strângem, ci trebuie să tăcem cu mâna pe inimă cum tace bulgărul de țărână când îi calcă obeada și-l sfărâmă...

Zări pe-un vârf de tufoară două pășărele, cari ciripeau dela inimioară și lângă cuibul lor din colț de drum își spuneau acum rugăciunile:

...Pășăruici cuminți cari înălțați rugăciuni ferbinți Tatălui Indurărilor, în revărsarea zorilor, voi sunteți mai fericite decât noi: crâșnicul Ștefan Pârva și crâșniceasa Paraschiva din satul Hălmajului, din țara Zărandului, că pentru rugă nu vă pun vrășmașii pe fugă și pentru sluga Domnului și pentru sfânt irimosul lui nu vă storc măduva osului... Dar pe noi, pentru dragostea altarului, ne dau chinului și jarului, ca pe hoții codrului, ca pe gozurile norodului...

Și porni iar înainte cu gândul la cele sfinte. La răsăritul soarelui se pogorea în orașul Bradului, cu ochii umbriți de nori, cu trupul scaldat în sudori.

La crucea de gorun din marginea acestui așezământ străbun, se opri

vor s'o explice unii, — ci e o boală a sufletului lipsit de mângăierea lui Dumnezeu creatorul.

...Să învățăm, iubii fii sufilești, întreg tâlcul dumnezeesc al chipului de naștere a Mântuitorului și să înțelegem că Dumnezeu Tatăl care din iubire față de oameni a trimis în lume pe Unicul Său fiu, ca să ne aducă la cunoștința adevărului, ne iubește și azi, și întocmai ca doftorul care vindecă cu doftorii amare, și Tatăl cerec prin încercările trimise asupra noastră vrea să ne întoarcă din calea pierzării, să alunge ușurătatea inimii noastre și să ne facă mai băgători de seamă la mântuirea sufletului nostru. Prin aceasta se arată purtarea de grijă și marea iubire a lui Dumnezeu față de noi, care «nu vrea moartea păcătoșului, ci să se îndrepte și să fie viu», pentru că Dumnezeu «voeste ca toți oamenii să se mântuiască și să vie la cunoștința adevărului». (I. Tim. 2, 4).

(Din pastorală P. S. Sale Episcopului ROMAN al Orăzii).

IV

...Să ne întrebăm ce legătură poate să fie între Nașterea Domnului și suferințele noastre de azi?

Nașterea Domnului nu a fost o simplă întâmplare, ca oricare alta din istoria omenirii, ci un fapt unic din care izvoresc cele mai îmbelșugate daruri, și mai întâi de toate răscumpărarea neamului omenesc de sub robia păcatului. Precum sunt anumite rane trupesti, cari nu se pot vindeca decât lăsând să fie străbătute de razele soarelui, așa sunt și ranele sufiestești, cari numai cu razele iubirii divine se pot vindeca.

Ingerii și păstorii s'au bucurat la Nașterea Domnului, fiindcă au știut că s'a născut Isus, vindecătorul tuturor boalelor trupesti și sufiestești. Steaua dela răsărit arătase că a venit în lume lumina cunoștinței, căci cetim în cartea a patra alui Moisi: «răsări-va o stea din Iacov, și se va scula un om din Israil» (Numerii 24, 17).

Magii erau oameni învățați și îndată ce au văzut steaua, au pornit la drum ca să vadă pe Domnul născut. Ei nu erau mulțumiți cu știința și puterea lor, ci doreau să vadă pe Cel Ce a zis: «Eu sunt calea, adevărul și viața». Ei nu numai că s'au grăbit ca să vadă pe Hristos, dar i-au adus și daruri, și anume «aur lămurit ca împăratului veacurilor; tămâie ca unui Dumnezeu al tuturor și smirnă ca unui omia fără de moarte». Și pe vremea magilor erau suferințe, robii apăsați și flămânzi, dar Nașterea lui Hristos le-a adus mântuirea: orbii au început să

vadă, șchiopii să umble, leproșii s'au curățit, morții au înviat și săracilor li s'a binevestit (Mat. 11, 5).

Pe calea magilor se vor alina și suferințele noastre.

Să urmăim deci, iubii mei, calea magilor: «Toate neamurile veniți să ne închinăm Celui ce s'a născut ca să mântuiască sufletele noastre». Magii și păstorii s'au înălțat cu sufletele lor, arătându-ne că și noi avem datoria să ne înălțăm spre Dumnezeu.

(Din pastorală P. S. Sale Episcopului GRIGORIE al Aradului).

Grănde de Crăciun ale presei

Răscumpărati vremea, căci zilele grele sânt, spune sf. Scriptură. Iată cuvinte care m'au hotărât să menționez în câteva rânduri prinosul adus pruncului din ieslea dela Betleem de câteva mari organe de publicitate, trecând peste nemulțumirea ce aveam de a nu fi putut să răsflesc tot ce s'a scris atât de bogat de sfintele sărbători ale Nașterii Domnului. Răscumpăr astfel și vremea mea și dorința de a scrie pentru edificarea informativă a acelor cari povățuesc turma credincioșilor pe cărările pământului în drumul spre ceruri, prin sate uitate de lume, dar pline și apropiate de Dumnezeu, după râvna și gradul de sfințenie a cinstiului păstor sfiilesc de acolo.

Modesta mea lectură publicistică de Crăciun cuprinde ceva mai mult decât cele trei mari cotidiane despre care va fi vorba aci. Neavând de salvat aparențe înșelătoare mi am făcut socoata că pot mulțumi pe cititori cu atât. De ce? Aceste ziare cu mare tiraj, cu largă răspândire, pot da fără greș icoana fidelă a modului în care întreagă presa a înțeles să îmbrace haina de sărbătoare și, călduzită de steaua unei înnoiri spirituale a sufletului contemporan ce se anunță bogată și sigură și purificatoare cu putere de foc, să meargă cu Magii la Betleem și să se închine Răscumpăratorului.

O minunată copie a unei pânze de Correggio, «Nașterea Mântuitorului», reprodusă cu arie și grije imboldoște coperta cu miros de tămâie a

ziarului „Universul”. Și, de jur în jur, ca edificatoare citate biblice atâr-nate în cul într-o casă de oameni creștini și credincioși, articole semnate de d-nii: Pr. C. Dron, Stelian Popescu, Mircea Dem. Rădulescu și alții, combinate cu reușite schițe, poezii și colinde de Crăciun, risipite sfloase pe toate paginile ziarului, parecă ar vrea să se ascundă de ochiul vre-unui cercetător indiscret ca subsemnatul bunăoară, sporesc și hotărăsc definitiv impresia plină de cucernicie ce ai simțit o când ai luat ziarul în mână pentru a vedea ce scrie de Crăciun: Adevărul creștin; La nașterea Mântuitorului; Simbolul nașterii lui Iisus; Crăciunul ierfel etc. Iată subiecte atacate cu competență și simțire de semnatarul lor.

Ceeace vrem să remarcăm, e seriozitatea și întinderea pe care au luat-o preocupările religioase ocazionale în gazetărie, căci pe cele săptămânale — duminicale le cunoaștem din pana autorizată a apreciațiilor ziditori de suflet: Gala Galaction (Curentul), Nae Ionescu (Cuvântul), Prof. I. Mateiu (Mișcarea), Preot C. Dron (Universul), Nichifor Crainic (Gândirea), și alții. Și aceste preocupări religioase înregistrează un progres evident în raport cu trecutul și paralel cu marea acțiune de înviorare morală a neamului care se aude în lume de câțiva entuziaști, iar în sufile de Dumnezeu.

Curentul, ziarul prieten al năpusiților tirați și muncitori fără slujbe, se prezintă în aceleași bune condițiuni. Pe prima pagină, Maica Domnului cu pruncul în brațe, într-o impresionantă pictură bizantină toarnă evlavie în sufletul împătimit.

Parintele Gala Galaction explică inspirat sensul celor trei daruri ale Magilor: «Unul aduce aur — împăratului împăraților. Al doilea aduce tămâie — marelui preot care se va aduce jefia pe sine însuși. Al treilea aduce smirnă — învătătorului omenirii, înțeleptului desăvârșit».

Iar însuflețitul prieten al celor obidiți, romanțierul cu renume, Cezar Petrescu, improvizat în scriitor cu preferințe religioase, pătrunde la fărâma de inimă de copil din om cu al său

«Crăciunul negru». Pentru acest gen de subiecte care prezintă Crăciunul de acum dela umbrit până la negral cel mai pronunțat, simbol al greutăților ce apasă omenirea, am observat o deosebită preferință în tot ce am citit sau am ascultat de Crăciun. «Actualul», iată un motiv de propovădure și cel mai sigur motiv.

Dumnezeu, în nemărginita sa bunătate, s'a îngrijit să facă acest Crăciun mai puțin negru celor suferinzi și lipsiți, celor cari trădesc simfoniea foamei în împărăția lacrimilor. Soarele primăvăratice, ce a potolit zilele trecute gerul cumplit al iernii devenite subit „iarna săracilor”, oare nu aducea aminte de cuvintele Mântuitorului în predica de pe muntele fericirilor din sf. Evang. dela Matei 6, 25—34?

Ziarul „Cuvântul” a afișat totdeauna preocupări de natură religioasă. În numărul de Crăciun, alături de clișeu cu Nașterea Domnului de Demian, dl Nae Ionescu disecă lămurit dogma nașterii, așa cum e formulată în Simbolul Credinței. În tot cuprinsul ziarului abundă bucăți literare religioase și o mulțime de reproduceri după icoane vechi. Păr. Petre Chiricuță semnează un studiu de istorie bisericească, extrem de interesant și discutat: «Când s'a născut Mântuitorul?».

Ne oprim aci. Concluzia e simplă. Problemele religioase preocupă simțitor mai interesat presa cotidiană. Felul de tratare a acestor probleme nu e numai competent sau superficial, ci îndeosebi simțit. Valul spiritualității ce reînvie, a cuprins în vâltoarea lui cel mai sigur element de răspândire a ideilor noi sau reînnoite: presa de toate culorile.

Ascensiunea spre ceruri a superbului zeu căzut, sufletul, e rapidă, sinceră și sigură.

Hotărârea personală de a ajuta această ascensiune, duce... înapoi la Scriptură.

Grigorie T. Marcu.

Organizați Oastea Domnului

zerie de astăzi nu e cea economică, ci cea morală.

*

Se spune, că un profesor, vizitând Copenhaga, se duse într-o biserică, să vadă o renumită icoană a Mântuitorului. Stete multă vreme cu privirea ațintită asupra ei, fără ca fața să-i exprime vre-o emoțiune, ori mulțumire. Atunci o fetiță, care ștergea praful în biserică, se apropie și-i zise: „Domnule, ca să vezi bine pe Hristos, trebuie să îngenunchezi și apoi să te uiți la El!” Profesorul ascultă și abia atunci simți efectul covârșitor al picturii, care înfățișa pe Hristos chemând la Sine omenirea căzută în suferință.

Acest Hristos milostiv și iubitor de oameni, pe noi cari asemenea suntem în suferință, încă ne chiamă prin glasul sfintelor Sale Biserici. Veniți dar la El, mici și mari, tineri și bătrâni, săraci și bogați, veniți cu în-

credere. Alergați sub scutul Lui, să ne scape de toate crizele, îmbogățindu-ne de dragoste, de nădejde, de credință și de toate bunătățile ce sunt stătătoare în veac! Amin.

† VASILE,

vicarul Mitropoliei Ardealului.

Și au zis lor, în ziua aceea, făcându-se seară: să trecem de ceea parte.

Și lăsând el norodul, l-au luat pe dansul așa precum era, în corabie. Și erau și alte corăbii cu dansul.

Și s'a făcut vifor mare de vânt, și valurile intrau în corabie, cât mai se umplea ea. Și el era la cârmă, dormind pe căpătâi; și l-au deșteptat pe el și i-au zis lui: Invătorule, au nu-ți este grijă că pierim?

Și sculându-se, a certat vântul și a zis mării: Taci, încetează!

Și a statut vântul și s'a făcut liniște mare. Și a zis lor: Ce sânteți așa fricoși? Cum, n'aveți credință?

Și s'au înfricoșat cu frică mare, și grăea unul cătră altul: Oare, cine este acesta, că și vântul, și marea îl ascultă pe el?

Marcu 4, 35—41,

Oare această virtute să nu ne-o fi trecut și nouă ca moștenire? Mai aplicat aș fi să cred, că în noi strălicirea acestei virtuți momentan este puțin voalată de materializarea progresivă și escesivă a vieții din lumea contemporană. Un curent de înviorare a esenței dumnezeiești din ființa noastră, a spiritualității creștine, poate să-i redea iarăși vechea splendoare. Acest primat al spiritualității, adică: primatul credinței în Dumnezeu, în bine și în ideal, primatul iubirii dintre oameni și al nădejzii în realizarea făgăduințelor dumnezeiești, primatul cinstei și al dreptății veșnice, cari eliminază din viață egoismul, lăcomia, îngâmfarea, necinstea și toată fărâdelegea, este leacul fără greș al desechilibrului ce ne paște. Prin acest primat numai vom putea câștiga de nou încrederea în noi și înălțarea prin care să înlăturăm din viața noastră și a statului toate crizele, materiale și morale.

Dumnezeirea lui Hristos celui ce prin nașterea sa mai presus de fire a adus între noi iubirea și mila ce a transformat lumea veche și pe omul cel vechiu, va transforma prin aceeași iubire și milă și pe omul veacului acestuia, spiritualizându-l și aducând iarăși în scumpa noastră țară și în toată lumea zbuciumată de astăzi pace și bunăvoință, pacea în suflete, vestită de ingeri, dacă ne vom pune sub scutul său cel sfânt. Dacă ne-am încredința definitiv și exclusiv în sfânta Sa pază, cum ne-ar reveni încrederea în locul deprimării de astăzi! Cum ne-ar crește energiile productive, când ochiul nostru, plin de iubirea și mila Mântuitorului pentru deaproapele, s'ar îndrepta mai des și cu mai multă nădejde dela cele pământești spre cele cerești! Cum ar dispărea atunci din viața omului tot ce e prea material și brutal, toate frivolitățile și josnicile! Pentru că mi se pare, că marea mi-

Instalare de protopopi

I. Mediaș.

A treia zi de Crăciun și cu fast deosebit s'a făcut la Mediaș instalarea noului protopop Ioan Crăciun.

Actul instalării a fost dus la îndeplinire de P. C. S. Dr. G. Proca, consilier arhiepiscopesc, în calitate de mandatar al I. P. S. S. pâr. Mitropolit Nicolae, în fața membrilor adunării protopopești, a reprezentanților parohiilor din centru, ai tuturor autorităților civile, militare și confesionale și a unui foarte numeros public din Mediaș. După terminarea sf. liturghii săvârșite în sobor de către I. P. C. S. Arhimandritul Policarp P. Morușca, starețul sfintei mănăstiri Hodoș Bolog, pâr. consilier Dr. Gh. Proca, protopopii Gh. Maior și Ioan Crăciun și pr. Gu. Simplăcean. În cadrele unei cuvântări frumoase și pline de învățăminte pastorale a pâr. cons. Dr. Proca, s'a citit gramata arhierască. Răspunde emoționat noul protopop, arătând cum înțelege să și împlinească noua slujbă ce i s'a încredințat, și mulțumind tuturor celor care și au pus încrederea în el. Pâr. Simplăcean îl asigură de devotamentul și dragostea credincioșilor din oraș și a clerului și poporului din tract. La urmă cuvintează I. P. C. S. pâr. arhimandrit Policarp, îndemnând pe toți la frățească colaborare în cadrele bisericii Domnului, ca singura chezeșie de mântuire în aceste zile grele.

La recepția dela locuința protopopului prezintă felicitări și asigurări de stimă și colaborare trimiși adunării protopopești, ai parohiilor din centru, primarul orașului și reprezentanții diferitelor autorități, confesiuni și religii din Mediaș. Protopopul mulțumește și i asigură pe toți că totdeauna va avea în vedere numai binele public. Masa dată de noul protopop în onoarea reprezentanților autorităților, a întregului sinod protopopesec și a celor care au ținut să i facă bucurie în această zi, a încheiat festivitatea într-o atmosferă prietenească și mult promițătoare.

II. Sebeș.

Ziua a treia de Crăciun la Sebeșul Săsesc, a fost sărbătorită, în anul acesta, în mod deosebit.

În această zi s'a făcut, înscăunarea părintelui Dr. Vasile Oană, în postul de protopop, devenit va-

cant prin trecerea la penzie a veteranului prot. Sergiu Medean.

Actul introducerii în post l-a îndeplinit delegatul chiriarhal Dr. Andrei Gălea, printr-o cuvântare plină de sfaturi de ordin pastoral, după săvârșirea sf. liturghii, la care au slujit și 6 preoți din protopopiat și au luat parte aproape 2000 credincioși.

După introducerea în post, noul protopop și-a expus programul de muncă într-o cuvântare limpede și a solicitat, la realizarea acestui program, colaborarea tuturor factorilor localnici și din protopopiat.

La recepția dela Primărie, corporațiunile bisericești în frunte cu preoții, armata în frunte cu dl colonel Grigorevici, autoritățile civile în frunte cu dl primar Stricatu, reprezentanții confesiunilor minoritare, reprezentanții corpului dactilic primar și secundar și reu niunile locale, au prezentat felicitări noului protopop. Festivitatea s'a încheiat cu o masă comună, la care au participat preste 100 invitați.

Influența teatrului atic asupra bisericii creștine ort.

Serviciul religios, în biserica creștină ortodoxă a Orientului, este o dramă și anume o tragedie divină, care s'a format în lumea greacă.

Istoria ne arată, că nici un produs al civilizației și culturii umane nu se prezintă ca fenomen cu totul izolat, fără legătură cu trecutul. Doar și lumea noastră spirituală, asemenea celei organice și anorganice, este subordonată procesului evolutiv.

Bazându-ne pe această premisă, vom fi îndreptățiți, să căutăm un substrat al serviciului nostru divin. Nelndoielnic, că acesta e în esență o sacră biografie artistică a Mântuitorului. Însă, ceace privește forma lui, întrucât dramatismul său este preponderant față de elementul liric și epic, trebuie să ne orientăm privirea și spre uriașul teatru pentru 30 000 persoane al Acropolei din Atena de pe vremea lui Sofocle, corifeul poezilor tragediani ai evului antic, căci în baza principiului evolutiv acest dramatism liturgic, ce s'a născut la greci în era creștină, a trebuit să aibă continuitate cu dramatismul din teatrul Acropolei.

Remarcăm două cazuri de influență a teatrului grec asupra bisericii ortodoxe: 1. la iconostas, și 2. la stranele cântăreților.

lui greu de copită. Și scormoniră prin desagi până găsiră cheile ei dragi, pe care le luară și le legară în vesel alai la coamă de cai.

Biata crâsniceasă cu inima arsă se uita cu jale din margine de cale, la cel spânzurat de Duhul necurat pe lemn de ocară, și cu limbă amară se cucerea în durere sârmana muiere:

„Părinte preasfinte, nu lăsa, nu răbda lifta cea rea să-ți spurce sfânta cruce... Să calce sfânta casa Ta... Potirul și mirul și discul de dar din sfântul altar...”

Haiducimea rea se răsfăța. O înhăța, o izbea, o tăvălea, pân'o îniepta în temnița cea mare de lacrimi și de pierzare...

Sârmana crâsniceasă cu inima arsă, cu graiul ei stâns, înmuiat de plâns, se ruga mereu din sufletul său rugăciune lină de durere plină:

„Părinte preasfinte, ia aminte ruga mea din temnița asta grea... M'au căznit cumplit păgânii cei spurcați și m'au izbit cum se izbesc câinii cei turbați... Eu îmi plâng suspinul, îmi răbd în pace chinul, îmi port povara amarului și toată ocară lui aici,

În nomenclatura liturgică întâlnim termenul de «Uși împărătești», adică ușile dela mijlocul altarului. Se crede, că termenul e creat în era creștină și că aceste uși se numesc «împărătești» numai cu referire la Împăratul-Hristos. Însă acest termen aparține erei creștine numai ca termen adaptat concepției evanghelice, căci originea lui este anterioară erei creștine și trebuie căutată în epoca lui Sofocle, între anii 496—405 a. Hristos.

Scena teatrului grec avea în fund trei uși pentru intrarea și ieșirea actorilor, una la mijloc și două laterale. Cea mijlocie era cea principală și se numea «Ușa împărătească». Pe aceasta intra și ieșea numai primul actor principal, «protagonistul», care avea rolul titular, pecând pentru al doilea și al treilea actor principal (teatrul grec avea numai 3 actori principali), pentru «deuteragonist» și «tritagonist», erau rezervate ușile laterale.

Dar și în ce privește stranele psaltilor, putem semnală influența teatrului grec. Precum structura ico-nostasului, în privința celor trei intrări, a fost influențată de scena teatrului grec, tot așa a fost influențată și structura stranelor de orchestra celui teatru, adică de platforma ce se afla între amfiteatru, destinat spectatorilor, și scenă, în mijlocul cărei platforme se ridică altarul lui Dionisos. În orchestră funcționa corul teatrului, personajul colectiv, repartizat în două grupuri, de-a dreapta și stânga altarului. Un grup execută o cântare, numită «strofă», iar celalalt altă cântare, numită «antistrofă». Existența stranelor noastre în număr de două, una de-a dreapta și alta de-a stânga iconostasului, e influențată de poziția corului teatral grec. Fără a admite această influență, existența stranelor în număr de două e cel puțin istoricește inexplicabilă.

Urme de această influență mai avem și în uzanțele executării alternante a cântărilor bisericești de către psalți, cum se obișnuia și în amintita orchestră. În special antifonele sânt cu privire la modul de executare descendentele antistrofelor teatrului grec.

Victor Iacob
profesor în Orăștie.

În ajunul sărbătorii Crăciunului toată presa a publicat decizia consiliului de ministri, care dispune ca prețul zahărului să fie imediat scăzut cu 5 lei la kgr. Scăderea este prea moderată, — guvernele precedente n'au făcut însă nici atâta.

În temnița Bradului... Iar soțiorul meu sârman, cuviosul Ștefan Pârva, tot așa în temnița cea rea a Devii, pentru cheile bisericii... Noi răbdăm amândoi ca nelegiuitul puhoi să ne măture cu îndrăzneală, fără vre-un strop de sfială puțintica noastră agoniseală, să ne lase golași și pustii, numai cu păreții căsiii... Dar nu răbda, dar Tu nu lăsa ca lifta să-ți spurce sfânta cruce... Să calce sfânta casa Ta... Potirul și mirul și discul de dar din sfântul altar... A. Nana.

Burse pentru tinerimea școlară. Comitetul Asociațiunii culturale „Astra” (Sibiu, str. Șaguna 6) publică, pe anul școlar curent, concurs, la șase burse, de câte 1000—4000 Lei anual, pentru tineri români dela universități, școli secundare, de belearte, normale, industriale sau de meserii. Termi-nul concursului este până la 25 Ianuar 1932. Condițiile se pot afla în biroul Asociațiunii.

INFORMAȚIUNI

Tuturor cititorilor și sprijinitorilor ziarului nostru le dorim: Anul nou cu bine!

Cetățeni de onoare. Delegația permanentă a primăriei municipiului București a declarat cetățeni de onoare ai capitalei pe dnii: prof. N. Iorga, maestrul Gheorghe Enescu și Octavian Goga.

La una din serbările de Crăciun, împreunate cu frumoase cântec de stea și colinde vechi, organizate la o școală din capitală, a venit și însuși șeful guvernului, dl prof. N. Iorga, luând parte la împărțirea darurilor făcute cu acest prilej tinerimii școlare, care s'a ales astfel cu momente dintre cele mai impresionante ce nu le va uita nici odată.

De sărbători! Oficioul greco-catolic dela Blaj. *Unirea*, în numărul de Crăciun, inspirat de marile învățăminte ale zilei, ne ocărește pe noi, ortodocșii dela Sibiu, cu vorbe, în care tinerii clarissimi și mai puțin clarissimi sânt, recunoaștem, la înălțime. Pe pagina primă, confrății blăjeni scriu: «*Hristos pe pământ! Înălța-ți-vă!*», ear pe pagina penultimă își pierd de grabă sărita, ca să ne certe ca pe vremea lui Alexandru Rusu, omul celebru în cuvinte «cumpănite și cântărite», ca de pildă: «infamie», «decădere neputincioasă», «aiurează», «stupiditate în doză așa mare», «savuroase calomnii» (clarisimul Unirii ci că *savurează* calomniile), «arhimurdărit» (părintele Scriban dela București) scl.

Adevărul, stabilit în *istorie*, rămâne cu atât mai vătos în picioare: Biserica greco-catolică se mișcă la comandă străină, servind scopuri adese contrare celor românești, începând cu Viena de altă dată și până la Alba-Iulia dela 1922, când conducătorii acestei biserici au stat afară în pridvor... Câte pagini de jale și durere pentru poporul român al acestei țări!

ȘTIRI LOCALE

Mulțumire. Primăria Municipiului Sibiu mulțumește călduros populației, firmelor, instituțiilor, hotelierilor și tuturor acelor, cari din prilejul congresului studenților i-au dat mână de ajutor, înlesnind și sprijinind prin aceasta organizarea congresului.

Răscumpărare. Dl I. Marcu, conducătorul Bibliotecii Arhiepiscopice, își rescumpără felicitările de ziua onomastică cu Lei 250 dăruți „Legatului Iosif și Paraschiva Marcu”, administrator de „Societatea rom. de înmormântare din Sibiu”.

Pomul de Crăciun a fost sărbătorit Joi, în 24 Decembrie, ora 4 d. a., și la penitenciarul de pe lângă tribunalul local. Cam 70 de arestați, români și sași, erau întruniți în sala de lucru, unde pâr. I. B. Boiu și parohul sas Arz au rostit cuvinte mișcătoare celor de față, tălmăcindu-le însemnătatea marelui sărbători a Nașterii Domnului. Serbarea a fost împreună cu un mic program artistic, compus din: cântece de Crăciun, o piesă teatrală, un monolog, toate executate de arestați, cari au primit la sfârșit diferite daruri practice: ciorapi, mănuși, alimente. Frumoase cuvinte și îndemnuri înțelepte li s'au adresat și din partea dlor Piso, prim procuror și Mureșanu, director. Serbarea, în cadre modeste, a fost mare binefacere pentru deținuți.

puțin și odihni aci cu sufletul mai ușurat de griji. Privia crâsniceasa, frumos, la chipul lui Hristos, celui răstignit în chin cumplit, pentru noi, apoi își îndoi genunchii în fața crucii și cu gura ei murmură:

„Părinte, părinte al ceriurilor sfinte, țările's la Tine, cheile la mine. Eu nu le-oi da, pentru toată lumea! Mai bine să-mi smulgă limba din gură!... Mai bine să-mi frângă mâinile din încheietură!... Mai bine să-mi sdrobească fluierile cu toate securile!...”

Dar pe când își picura ea lacrimile inimii în păherul rugăciunii, un șopot ușor începu a tremura înăpoi. Apoi în zbor de-o clipită un ropot urlător înfioră văzduhul plin de nor și 'n urmă un tropot îngrozitor, ca un vifor cutropitor, cutremura pământul sub picioare...

Erau haiducii cari prinzându-i urma o prigoneau cu toată năprazna, călări pe armăsari mari cari sforăeau și rânchezau.

Crâsniceasa încremenită de ei ca de-o ispită, ca de smei, abea se putu obli în fața crucii și o și îmbrânci un călăreț sumet, cu pumnul

Nr. 1203

(91) 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de cântăreț bisericesc în parohia I ortodoxă română Zărnești, jud. Brașov, publicăm concurs cu termen de 30 zile de la data apariției în Telegraful Român.

Retribuțiile împreunate cu acest post sânt:

1. Salar lunar 200 (două sute) lei, — solvit de epitropia bisericii.
2. Trei stânjini de lemne, aduse în curte.
3. Venitele stolare obișnuite în parohie.

Salarul de 200 lei lunar e salar începător, care se majorează după vechimea în serviciu. Având trei cantori salariați, cel mai vechi în serviciu are 600 lei lunar, cel următor 400 lei și cel începător, în Zărnești, 200 lei lunar.

Cei cari doresc să ocupe acest post, să înainteze cereri de concurs în termen Oficiului parohial Zărnești, având a se prezenta în biserică pentru a-și arăta destoinicia în cântări și tipic.

La cererea de concurs se vor anexa necondiționat:

1. Extrasul din Matricola botezaților.
2. Certificatul ultimului an școlar.
3. Diploma de cântăreț.

Zărnești, 1 Decembrie 1931.

În înțelegere cu consiliul parohial:

Protopop Vasile Stoltcană
paroh-președinte.

Au mai apărut de

NICOLAE NEAGA

profesor la Academia teologică

1. „Tatăl-Nostru“ 50 pag. Lei 15 (tâlcuire)
2. „Plângerile lui Ieremia“... Lei 25
3. „Contribuții la lămurirea textelor mesianice din cartea Facerii“ Lei 17
4. „Cântarea Cântărilor“ Lei 28

A apărut în Biblioteca

La Vatra sufletească a Neamului

Nr. IX

Cum s'a făcut unirea cu Roma în Ohaba-Forgaciu?
(Banat)

Demascarea unor siluiri și fraude

de

Dr. Gh. Ciuhandu

consilier-referent eparhial, Arad.

Se poate procura dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. Prețul Lei 25—, plus spese Lei 5—.

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se află de vânzare

Introducerea în sfintele cărți ale

Testamentului nou

de

Arhipresbiterul-Mitrofor

Dr. VASILE GHEORGHIU

profesor titular al studiului biblic și al exegezei T. N. la facultatea de teologie din Chișinău

Prețul Lei 480—, plus spese postale Lei 20—

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se pot procura, manualele de religie aprobate de Sf. Sinod pentru școalele primare:

NICOLAE CRIȘMARIU

Istorie biblice ed. IX Lei 22

Istorie bisericești „ V „ 20

Catehism „ V „ 20

A APĂRUT

BISERICA IMPOTRIVA CONCORDATULUI

Declarațiunea Episcopatului ortodox român prezentată la discuția pentru ratificarea Concordatului, în ședința dela 23 Mai 1929, a senatului român de

Dr. NICOLAE BĂLAN

Arhiepiscop și Mitropolit

Prețul Lei 30— + spese Lei 5—. Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimițând prețul prin mandat postal.

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

HRISTU ANDRUTSOS

profesor la facultatea de teologie din Atena

DOGMATICA

bisericii ortodoxe răsăritene

Traducere autorizată

de

Dr. DUMITRU STANILOAE

profesor la Academia teologică „Andreiană“

Prețul Lei 300—, plus spese postale Lei 20—

Librăriilor și direcțiilor institutelor teologice pentru comande de cel puțin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

Citiți

MEMORIILE

Arhiepiscopului și Mitropolitului

Andrei Șaguna

Au apărut într'un frumos volum, de 112 pagini, cu ilustrațiuni. Cartea cuprinde însemnările lui Șaguna despre fapte și întâmplări momentuoase din viața sa. Se află la

Librăria Arhidiecezană în Sibiu

Prețul: 25 Lei

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura:

Confesiuni și Secte

studiu istoric-misionar

de

Arhiereul

Grigorie Leu Botoșăneanu

Prețul Lei 120—, plus spese postale Lei 10.

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

Istoria Desrobirii Religioase a Românilor din Ardeal

în secolul XVIII

de

SILVIU DRĂGOMIR

profesor universitar, membru al Academiei Române

Vol. II

cu 75 documente anexate.

Prețul Lei 400, plus spese de poștă Lei 20.

Volumul I costă Lei 200

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

CURS

de

Indrumări misionare

pentru folosirea studenților în teologie, preoților parohi și misionarilor eparhiali

de

Dr. VASILE GH. ISPIR

profesor la Facultatea de teologie din București.

Prețul Lei 440—, plus spese postale Lei 20—

ANUNT

Tuturor oficiilor protopopești și parohiale din arhiepiscopie

Având în vedere dispozițiile testamentare ale fericitului mitropolit Șaguna precum și regulamentele pentru administrarea Librăriei și Tipografiei arhidiecezane, atragem atențiunea oficiilor parohiale și protopopești ca toate rechizitele, utensiliile de cancelarie, imprimate și tipărituri oficiale precum și obiecte rituale și cărți bisericești să se procure dela Tipografia și Librăria arhidiecezană.

Aceste așezăminte au fost îndrumate să execute prompt orice comande făcute de către oficiile parohiale și protopopești.

Consiliul arhiepiscopesc

A apărut

în a doua ediție revăzut și completat

Tipicul bisericeii ortodoxe

întocmit pentru trebuințele preoților studenților în teologie și ale elevilor școalelor normale

de

AUREL POPOVICIU

profesor la Școala Normală „Andrei Șaguna“

și se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. — Prețul Lei 100, plus spese postale Lei 15

A apărut în editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană de aici din Sibiu broșura:

„Profeții mesianice în vechiul Testament“

texte alese de dl NICOLAE NEAGA, profesor suplent la Academia teologică „Andreiană“, din Biblia publicată sub îngrijirea Sfântului Sinod în 1914, cari texte, pentru că să fie cât mai accesibile la instrucțiunea din Exegetică în institutele teologice sunt înzestrate cu titluri în conformitate cu importanța lor mesianică. Prețul unui exemplar e Lei 55—. Librăriilor și direcțiilor institutelor teologice pentru comande de cel puțin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

Librăria Arhidiecezană

La Librăria Arhidiecezană în Sibiu se află de vânzare

Registre de tot felul

◆ legate și broșate ◆
pentru parohii, bănci, oficii și particulari cu
— pr-turi moderate —

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

**...toată viața noastră
lui Hristos Dumnezeu
să o dăm!**

Predici și îndrumări omiletice

de

Preotul Gheorghe Secaș

Prețul Lei 80—, plus porto Lei 5—

Tâlcuirea Sfintei Liturghii

de

Preotul Dr. Nicolae Terchilă

Prețul Lei 15—, plus porto postal Lei 5—

A apărut:

Biserica Neamului și drepturile ei

Discurs rostit la discuția generală asupra proiectului de lege a Cultelor, în ședința dela 27 Martie 1928, a senatului român de

Dr. Nicolae Bălan

Arhiepiscop și Mitropolit

Un elegant volum de 120 pagini. Prețul 40 lei, plus spese postale 10 lei. Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu.

A apărut în ediție nouă:

Frumoasa din Nor

și alte povești, de E. HO-

DOȘ. Volumul conține, pe 196

pagini, 12 dintre cele mai frumoase povești din popor. Se află

la: Librăria Arhidiecezană, în

Sibiu. Prețul 60 lei și porto.

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană:

Introducere în sfintele cărți ale

Testamentului Vechiu

de Arhipresbiterul-Mitrofor **Dr. VASILE TARNAVSCHI** prof. titular la Facultatea de teologie din Cernăuți. Prețul Lei 400—. La comande se alătură Lei 20— pentru spese postale.

Dela Librăria Arhidiecezană se pot procura

Notițe despre întâmplările contemporane

de Ioan cav. de Păscariu. Prețul Lei 100, plus spese de poștă Lei 15

VIOLINE

Viole

Mandoline

Ghitare

Arcușe

Coarde de tot felul

Scaune pt. violine

Diapasoane

Surdine

Sacâz

Cutii pentru violine

Pupitre pentru note

etc.

se găsesc de vânzare la

Librăria Arhidiecezană din Sibiu,

cu prețurile cele mai

moderate.